

EVENT DESCRIPTION SHEET

(To be filled in and uploaded as deliverable in the Portal Grant Management System, at the due date foreseen in the system.)

 Please provide one sheet per event (one event = one workpackage = one lump sum.)

Participant:	[3] FONDATSIYA BLULINK (BLUELINK)
PIC number:	PIC 913731174
Project name and acronym:	Discussions and Actions on Climate and Environment – DACE

EVENT DESCRIPTION	
Event number:	D7.1
Event name:	Round table on climate change policies and law at national and local level
Type:	Round table report
In situ/online:	[in-situ]
Location:	Bulgaria, Sofia
Date(s):	28.11.2023
Website(s) (if any):	https://www.bluelink.net/en/discussions-actions-climate-environment.html
Participants	
Female:	19
Male:	12
Non-binary:	0
From country 1 [Bulgaria]:	31
...	
Total number of participants:	31
From total number of countries:	1
Description	
<i>Provide a short description of the event and its activities.</i>	
On November 28, 2023, the Civil Society Network BlueLink organised a national round table called "Climate Rights: Strategic and Legislative Framework and Opportunities for National and Regional Implementation". The round table took place at the House of Europe in Sofia. The goal of the	

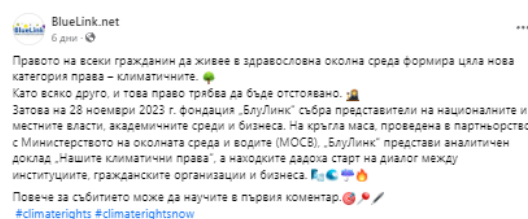
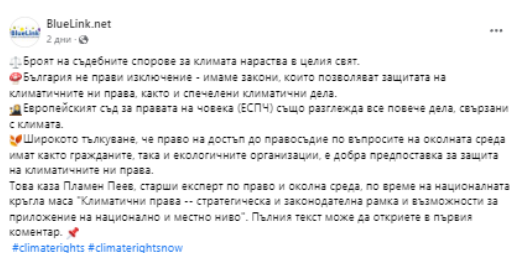
event was to present the concept of climate rights and to initiate dialogue between national and local authorities, civil society organisations, and businesses on the ways of defending citizens' climate rights.

Participants

The round table was attended by 31 people – local and national public administration officials, civil society organisations, academia, politicians, and businesses.

You can find a a summary of key statements made during the round table on our website [in English here](#) and [in Bulgarian here](#).

Here are 2 social media screenshots:

EVENT PROGRAMME

- 13:00 - 13:15 | The Need for Climate Rights in Bulgaria, Julian Popov, Minister of Environment and Waters.
- 13:15 - 13:40 | Presentation of the analytical report "Our Climate Rights". Plamen Peev, PhD, Senior Expert, Member of the Steering Committee of the European Justice and Environment Network. Polina Slavcheva, Climate Project Manager, BlueLink Foundation.

DISCUSSION

- 13:40 - 14:00 | Policies that guarantee climate rights. Reneta Koleva, Deputy Minister of Environment and Waters. Presentation of the framework of laws and strategic documents that set out measures for climate change adaptation and protection of the population from climate change.
- 14:00 - 14:20 | Administrative protection of climate rights. Mihaela Dotsova, Director of the Legal Directorate of the Ministry of Environment.
- 14:20 - 14:30 | Assessment of extreme weather phenomena in Bulgaria in the context of a changing climate. Lilia Bocheva, Director of the Department of Meteorology, National Institute of Meteorology and Hydrology (NIMH).
- 14:30 - 14:40 | Activities of the Ministry of Interior in implementing disaster protection and disaster risk reduction policies. Daniela Ilieva, Inspector, General Directorate for Fire Safety and Population Protection, Ministry of Interior.

DISCUSSION

- 14:50 - 15:00 | Legislative vision to address the challenges of climate change. Iliana Mutafchieva, MP, Member of the Committee on Children, Family, Youth and Sport, Member of the Committee on Labour, Social and Demographic Policy.

15:00 - 15:30 | Tea and coffee.

- 15:30 - 16:15 | The role of local authorities in protecting climate rights. Nadezhda Bobcheva, Deputy Mayor, Green System, Ecology and Land Use Department, Sofia Municipality. Maria Radoicheva, Chief Expert, Infrastructure and Ecology Directorate, Gabrovo Municipality.
- 16:15 - 16:30 | The role of business in protecting climate rights. How can one of the most polluting industries - steel - achieve carbon neutrality? Rumén Karamikhalev, Ovako Director for Eastern Europe.

CLOSING DISCUSSION

SUMMARY OF KEY STATEMENTS

The right to life, a healthy environment, social security and clean air guaranteed to every Bulgarian citizen, form a new category of rights - climate rights! Representatives of national and local authorities, academia and business took up their joint advocacy for the first time on 28 November 2023 at the House of Europe. The roundtable was held in partnership with the Ministry of Environment and Waters (MoEW). The organizers from the BlueLink Foundation presented an analytical report called *Our Climate Rights*. The report findings launched a dialogue on climate rights between institutions, civil organizations and businesses.

The event and the expert report are part of the initiative *Discussions and Actions on Climate and Environment* of the European network *Justice and*

Environment, which is implemented with the support of the European Executive Agency for Education and Culture (EACEA) of the EU. Issues like the cost of climate change damage, which countries are responsible for climate change, which countries are most vulnerable to climate change and whether they should be compensated, are among the most hotly debated topics during global climate meetings, said Minister of Environment and Waters Yulian Popov at the opening of the meeting via live streaming from Warsaw /pictured above/. Bulgaria fulfills its global climate commitments as an emitter through its commitments within the EU, the minister confirmed. He pointed out that the global impact of our emissions raises new questions that our society should engage with. In a modest, but visible way, Bulgaria is already participating in the global debate on climate and nature protection, including within the framework of the Climate Change Conference in Dubai (COP28) starting on November 30. This year, Bulgaria will have an unprecedented number of representatives there, Popov stressed.

Bulgarian law provides a solid basis for protecting climate rights, said Plamen Peev, PhD, senior expert and member of the steering committee of the European Justice and Environment Network. The right to a healthy and favorable environment is recognized as a fundamental citizen right according to Art. 55 of the Constitution of Bulgaria. This right implicitly includes the right to a favorable climate, Peev emphasized. Climate change also affects other basic human rights guaranteed by the Constitution, such as the right to life (Art. 28), privacy (Art. 32) and property (Art. 17). These rights may be affected by extreme weather events caused by climate change.

A thorough analysis of the laws in Bulgaria and the EU, available in BlueLink's report, shows that the following groups of rights also fall within the scope of climate rights:

- Access to justice on environmental matters
- The right to clean air
- The right to appropriate climate adaptation
- The right to participate in climate impact assessment procedures for large investment projects and public authority plans/programs
- National implementation of EU climate targets
- Corporate responsibility

One of the climate rights listed above -- access to justice -- is poised to change the dynamics of the fight against climate change according to this year's [Global Climate Litigation Report](#) by the United Nations Environment Programme (UNEP).

The right to clean air is also climate related because all major air pollutants have an impact on climate and most air pollutants are also sources of greenhouse gases. The examples of successful climate cases in Bulgaria are namely in the area of clean air litigation in Sofia, Plovdiv and the Stara Zagora region. The connection between climate and clean air is established

in Art. 55 of the Environmental Protection Act (EPA), which states that clean air protects human health and prevents damage to society from changes in air quality, ozone depletion and climate change as a result of various human activities. According to Bulgaria's Clean Air Act (ACA), the right to clean air must be guaranteed by state and municipal authorities, said Peev.

The concept of climate rights can help create a broad coalition of like-minded people: climate migrants, children, women, future generations, etc. These are the conclusions of a specialized survey executed by *BlueLink* among more than 100 representatives of civil organizations, lawyers and representatives of communities affected by climate and environmental problems, said Polina Slavcheva, head of climate projects at *BlueLink*. Over 75% of the respondents express a willingness to assert their own or collective climate rights by informing the public about the consequences of climate change, participating in the creation of laws and policies, and even taking legal action.

Unlike civil society organizations, however, the general public seems to rely mainly on the government for climate change solutions, Slavcheva said, citing 2021 and 2023 European Council on Foreign Relations (ECFR) and European Commission (EC) polls. Only 35% of Bulgarians in the EC survey say they take action to combat climate change, such as recycling or investing in energy efficiency measures in their households. At the same time, Bulgarians are aware the problem is serious: according to 77% of respondents, climate change is a crisis or a serious problem. The low likelihood to take climate change action may be explained by the lack of systematic and comprehensible information about climate policies. About $\frac{3}{4}$ of those interviewed by the ECFR in 2021 said they were not familiar with these policies. *BlueLink*'s survey among civil society organisations also identified scarcity of information as a problem. Most respondents mentioned the lack of sufficient or reliable information on climate and climate policies and the difficult access to independent scientific expertise as key obstacles to exercising climate rights.

Reneta Koleva, Deputy Minister of Environment and Waters (pictured above with moderator and *BlueLink* executive editor Pavel Antonov) presented the framework of measures for climate change adaptation. There is a misconception in society that the implementation of adaptation measures is solely the responsibility of the Ministry of Environment and Waters, while in fact a wide range of institutions are involved, Koleva said. Currently, the Ministry is working on updating the framework law on climate (Climate Mitigation Act) and plans to set intermediate goals for reducing emissions for each economic sector until 2040. *It is important for us to have intermediate goals in legislation because this creates predictability*, said Koleva.

Lilia Bocheva, director of the Department of Meteorology at the National Institute of Meteorology and Hydrology (NIMH), pointed out that there is a distinct trend in Bulgaria in the recent decades of increasing frequency and extremity of dangerous climatic phenomena like heat waves, extreme precipitation and droughts. If the average

temperature in the rest of the world is now about 1 degree Celsius above pre-industrial levels, in Bulgaria and the entire Mediterranean region the trend points toward a much sharper increase in average temperatures. Due to the increased frequency of extreme weather events in Bulgaria, NIMH scientists are often expert witnesses in court cases where they are asked to assess extreme weather events and the damage caused by them. Requests for independent evaluations in environmental and air pollution cases are also becoming more frequent.

Daniela Ilieva, inspector in the Main Directorate for Fire Safety and Protection of the Population at the Ministry of Internal Affairs (pictured above, left) said that natural hazards – floods, earthquakes, landslides, forest fires – are the largest group of hazards in Bulgaria according to Bulgaria's National Disaster Risk Profile. The document contains detailed information on risks by area and can be found on the website of the institution, which also plans to conduct civil defense training among all age groups in the next few years.

Businessman Rumen Karamikhalev told the audience how the steel industry -- among the most polluting ones -- can achieve carbon neutrality and gave participants hope that decarbonisation is achievable within the next few decades. Karamikhalev is the director of the steel corporation *Ovako* for Eastern Europe. *Ovako* has achieved carbon neutrality thanks to a combination of innovations. He emphasized that it is important that decarbonisation initiatives come from businesses and do not rely on state subsidies.

ПРОГРАМА НА СЪБИТИЕТО

13:00 - 13:15 | Потребност от климатични права в България, Юлиан Попов, министър на околната среда и водите.

13:15 - 13:40 | Представяне на аналитичен доклад "Нашите климатични права". Пламен Пеев, PhD, старши експерт, член на управляващ комитет на европейската мрежа "Правосъдие и околна среда" и Полина Славчева, мениджър на климатични проекти, Фондация "БлуЛинк".

ДИСКУСИЯ ПО ТЕМАТА НА КРЪГЛАТА МАСА

13:40 - 14:00 | Политики, които гарантират климатичните права. Ренета Колева, зам.-министър на околната среда и водите. Представяне на рамката от закони и стратегически документи, които залагат мерки за адаптация към климатичните промени и защита на населението от климатичните промени.

14:00 - 14:20 | Административна защита на климатичните права. Михаела Доцова, директор на Дирекция "Правна" на МОСВ.

14:20 - 14:30 | Оценка на екстремните метеорологични явления в България в условията на променящ се климат. Доц. д-р Лилия Бочева, директор на Департамент “Метеорология”, Национален институт по метеорология и хидрология (НИМХ).

14:30 - 14:40 | Дейности на МВР при провеждане на политики за защита при бедствия и за намаляване на риска от бедствия. Даниела Илиева, инспектор, Главна дирекция “Пожарна безопасност и защита на населението”, МВР.

14:40 - 14:50 | Ролята на омбудсмана в защитата на климатичните права (очаква се потвърждение).

14:50 - 15:00 | Законодателна визия за справяне с предизвикателствата, свързани с климатичните промени. Илина Мутафчиева, народен представител, член на Комисията по въпросите на децата, семейството, младежта и спорта, член на Комисията по труда, социалната и демографската политика.

15:00 - 15:10 | Дискусия с представители на Министерство на образованието и науката (МОН), Министерство на здравеопазването (МЗ), Министерство на енергетиката (МЕ), Министерство на икономиката, Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) (Добромир Василев, директор "Жилищни политики" в МРРБ).

15:10 - 15:30 | Чай и кафе.

15:30 - 16:15 | Ролята на местните власти в защита на климатичните права.

Надежда Бобчева, заместник-кмет, направление “Зелена система, екология и земеползване”, Столична община.

Мария Радойчева, главен експерт към Дирекция „Инфраструктура и екология”, Община Габрово

16:15 - 16:30 | Ролята на бизнеса за защита на климатичните права

Как постига въглеродна неутралност една от най-замърсяващите индустрии – стоманодобивната? Румен Карамихалев, директор на Овако за Източна Европа.

Заклучителна дискусия

ОБОБЩЕНИЕ НА КЛЮЧОВИТЕ ИЗКАЗВАНИЯ

Правата на живот, здравословна околна среда, социална сигурност и чист въздух, гарантирани на всеки български гражданин, формират нова категория права - климатични! Представители на националните и местни власти, академичните среди и бизнеса за първи път се заеха със съвместното им отстояване на 28 ноември 2023 г. в Дома на

Европа. На кръгла маса, проведена в партньорство с Министерството на околната среда и водите (МОСВ), организаторите от Фондация "БлуЛинк" представиха аналитичен доклад "Нашите климатични права". Находките дадоха старт на диалог за климатичните права между институциите, гражданските организации и бизнеса.

Събитието и експертния доклад са част от инициативата „Дискусии и действия за климат и околна среда“ на европейската мрежа "Правосъдие и околна среда", която се осъществява с подкрепата на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA) на ЕС.

Цената за щетите от климатичните промени, кои държави носят отговорност за тях, кои са най-уязвими и трябва ли те да бъдат обезщетени, са сред най-горещо дискутираните теми в рамките на глобалните срещи за климата, заяви при откриването на срещата министърът на околната среда и водите Юлиан Попов чрез живо включване от Варшава /на снимката горе/. България изпълнява глобалния си климатичен ангажимент като емитер чрез ангажимента си в рамките на ЕС, потвърди министърът. Той посочи, че отговорността за глобалното отражение от нашите емисии повдига нови въпроси, с които да се ангажираме като общество. По скромнен, но видим начин, България вече участва в този глобален дебат, включително в рамките на започващата на 30 ноември Конференция за климатичните промени в Дубай, където тази година България ще има безпрецедентно присъствие, подчерта Попов.

Българското право дава солидна основа за защита на климатичните права, заяви Пламен Пеев, PhD, старши експерт и член на управляващия комитет на европейската мрежа "Правосъдие и околна среда". Правото на здравословна и благоприятна околна среда е признато като основно право на гражданите според чл. 55 от Конституцията на България. Това право имплицитно съдържа и право на благоприятен климат, подчерта Пеев. Климатичните промени засягат и други основни човешки права, гарантирани от Конституцията, като правото на живот (чл. 28), личен живот (чл.32) и собственост (чл.17). Те могат да бъдат засегнати от екстремни прояви на времето, предизвикани от промените в климата.

Обстоен анализ на законите в България и ЕС, поместен в представения доклад на "БлуЛинк" озаглавен "Нашите климатични права", показва, че следните групи права също попадат в обхвата на климатичните права:

Достъп до правосъдие по въпросите на околната среда

Право на чист въздух

Право на подходяща адаптация към климата

Право на участие в процедури по оценка на въздействие на проекти, планове/програми по отношение на климата

Прилагане на национално ниво на климатичните цели на ЕС

Корпоративна отговорност

Достъпът до правосъдие е на път да промени динамиката на борбата с климатичните промени, сочи тазгодишният Доклад за глобалните съдебни спорове за климата на Програмата на ООН за околната среда.

Правото на чист въздух е свързано с климата, доколкото всички основни замърсители на въздуха оказват въздействие върху климата и повечето замърсители на въздуха са същевременно източници на парникови газове. Примерите за успешни климатични дела от България са именно за чистотата на въздуха в София, Пловдив и област Стара Загора. Съгласно Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ) правото на чист въздух се гарантира от държавните и общински органи, каза Пеев. Той допълни, че съгласно чл. 55 на Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чистотата на въздуха защитава човешкото здраве и предотвратява настъпването на щети за обществото при изменение на качеството на атмосферния въздух, нарушаване на озоновия слой и промяна в климата в резултат на различни човешки дейности.

Концепцията за климатични права може да помогне за създаването на широка коалиция от съмишленици: климатични мигранти, деца, жени, бъдещи поколения и т.н. Това сочат изводите от специализирано допитване на “БлуЛинк” до над 100 представители на граждански организации, юристи и представители на засегнати от климатични и екологични проблеми общности. Това каза Полина Славчева, ръководител на проекти за климата в “БлуЛинк”. Над 75% от запитаните изразяват готовност да отстояват своите или колективни климатични права чрез информиране на обществото за последствията от климатичните промени, участие в създаването на закони и политики и дори водене на съдебни дела.

За разлика от гражданските организации обаче, широката общественост изглежда разчита основно на държавата за справяне с проблема, каза Славчева, като се позова на социологически проучвания на Европейския съвет за външна политика (ЕСВП) и Европейската комисия (ЕК) от 2021 г. и 2023 г. Едва 35% от българите в проучването ЕК споделят, че предприемат действия за борба с климатичните промени, като рециклиране или саниране. Същевременно българите осъзнават сериозността на проблема: според 77% климатичните промени са “криза” или “сериозен проблем”. Ниската ангажираност може да се обясни с липсата на систематизирана и разбираема информация за климатичните политики. Около $\frac{3}{4}$ от интервюираните от ЕСВП през 2021 г. споделят, че не са запознати с тях. Проучването на “БлуЛинк” също идентифицира липсата на достатъчно надеждна информация за климата и климатичните политики, както и на независима научна експертиза, като ключов проблем за респондентите.

Ренета Колева, заместник министър на околната среда и водите с ресор климат (на снимката горе заедно с модератора и управляващ

редактор на "БлуЛинк" Павел Антонов), представи рамката от мерки за адаптация към климатичните промени. В обществото ни битова разбирането, че изпълнението на тези мерки е задължение на МОСВ, но с тях са ангажирани широк кръг от институции, каза Колева. В момента МОСВ работи по актуализация на рамковия закон за климата и планира да заложи междинни цели за намаляване на емисиите по икономически сектори до 2040 г. "За нас е важно да имаме междинни цели в законодателството, защото това създава предвидимост", заяви Колева.

Доц. д-р Лилия Бочева, директор на Департамент "Метеорология" в Националния институт по метеорология и хидрология (НИМХ), посочи отчетливи тенденции за нарастване на честотата и екстремността на опасните климатични явления в България през последните десетилетия – горещини, екстремни валежи, засушавания. И ако в останалата част от света средната температура сега е около градус над предииндустриалните нива, то в България и целия Средиземноморски регион тя върви много по-рязко нагоре. Поради зачестилите прояви на екстремно време, учени от НИМХ често са викани като вещи лица по съдебни дела за оценка на екстремни метеорологични събития и понесените заради тях щети. Зачестяват и исканията за независими оценки по дела за замърсяване на околната среда и на въздуха.

Даниела Илиева, инспектор в Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" на МВР (на снимката горе, ляво) заяви, че природните опасности – наводнения, земетресения, свлачища, горски пожари – са най-голямата група от опасности за населението според Националния профил на риска от бедствия в България (НПРББ). Документът съдържа подробна информация за рисковете по области и може да бъде открит на сайта на институцията, която планира и провеждането на обучения за гражданска защита сред всички възрастови групи през следващите няколко години.

Бизнесменът Румен Карамихалев разказа как една от най-замърсяващите индустрии – стоманодобивната – постига въглеродна неутралност и вдъхна надежда на участниците, че декарбонизацията е постижима в рамките на следващите няколко десетилетия. Карамихалев е директор на стоманодобивната корпорация Овако за Източна Европа, която е постигнала въглеродна неутралност благодарение на комбинация от иновации. Той подчерта, че за процеса на декарбонизация е важно инициативата да идва от самия бизнес, а не да се разчита на субсидии от държавата.

HISTORY OF CHANGES

VERSION	PUBLICATION DATE	CHANGE

